

Rättelseblad till CSN:s årsredovisning 2021

Studiemedel

Centrala studiestödsnämnden (CSN) har upptäckt ett fel i myndighetens årsredovisning 2021. Felet rör antalet studerande med studiemedel och studiestartsstöd som har fått beslut om återkrav och avräkning under 2021. Totalt har de felaktiga utbetalningarna av studiemedel under 2021 överskattats med 88 miljoner kronor i årsredovisningen, vilket motsvarar 13 procent. Felet påverkar inte CSN:s resultatbedömning på området.

I detta rättelseblad redovisas korrekta uppgifter om felaktiga utbetalningar i årsredovisningens avsnitt Studiemedel. Rättelserna avser uppgifter under rubriken Återkrav (sid 42), i Tabell 38 (sid 46) och i Tabell 39 (sid 46).

Återkrav (sid 42)

Om CSN betalar ut ett belopp som en studerande inte har rätt till, kan det leda till ett beslut om återkrav. Ett felaktigt utbetalt belopp kan under vissa förutsättningar också räknas av mot kommande utbetalningar. Vårt arbete för att minska felaktiga utbetalningar bygger på att tydliggöra den studerandes eget ansvar att anmäla ändringar samtidigt som vi genomför kontroller vid ansökanstillfället, under studietiden och efter studierna.

Under 2021 fick 60 600 personer beslut om återkrav eller avräkning av studiemedel. Det är 5 400 personer fler jämfört med 2020. Även andelen personer som fick återkrav eller avräkning ökade jämfört med föregående år. En högre andel studerande fick återkrav med anledning av att de avbrutit studierna eller ändrat studieomfattning. Den vanligaste orsaken till beslut om återkrav är dock liksom tidigare att den studerande har haft inkomster som överstiger fribeloppet. Dessa återkrav har också högre genomsnittliga återkravsbelopp än återkrav som beror på andra orsaker. CSN granskar studerandes inkomster i förhållande till fribeloppet två år efter studietiden. Under 2021 har vi gjort kontroller av inkomster för studerande som fick studiemedel under 2019. Tabell 38 sid 46.

De totala återkraven av studiemedel, inklusive avräkningar, uppgick till 698 miljoner kronor. Det är en ökning med 96 miljoner kronor jämfört med 2020. Andelen utbetalade studiemedel som återkrävdes och avräknades var 1,7 procent 2021, vilket är något högre jämfört med föregående år. Det genomsnittliga beloppet för återkrav och avräkningar 2021 var 11 500 kronor, vilket är 600 kronor högre än under 2020. Beloppen för återkrav och avräkningar har andelsmässigt ökat mest gällande studiemedel för utlandsstudier, både sett till det totala beloppet och det genomsnittliga beloppet.

Antalet män respektive kvinnor som fick återkrav speglar könsfördelningen bland de studerande i stort. Andelen av utbetalade studiemedel som återkrävs eller avräknas är dock högre för män än för kvinnor. Även det genomsnittliga beloppet för återkrav och avräkning är något högre för män än för kvinnor. En tänkbar förklaring till detta är att män oftare tar studielån och därmed också får högre studiemedelsbelopp utbetalda. Tabell 39 sid 46.

Läs mer om CSN:s arbete för att motverka felaktiga utbetalningar i avsnittet Bidragsbrott och felaktiga utbetalningar.

Tabell 38 (sid 46)

Studerande med återkrav och avräkning, fördelat på studiemedel för studier i Sverige och utomlands, kön, antal och andel i procent

	2021			2020			2019		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Studerande totalt	34 858	25 699	60 557	31 774	23 346	55 120	33 300	22 297	55 597
-studerande i Sverige	34 406	25 128	59 534	31 210	22 804	54 014	32 794	21 829	54 623
-studerande utomlands	522	664	1 186	634	608	1 242	582	544	1 126

Tabell 39 (sid 46)

Återkrav och avräkning, fördelat på studiemedel för studier i Sverige och utomlands, kön, belopp i miljoner kronor och andel i procent

	2021			2020			2019		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Återkrav och avräkning totalt	359,2	338,6	697,8	319,4	282,1	601,4	321,1	264,3	585,4
-studerande i Sverige	342,7	308,5	651,1	304,2	265,0	569,3	308,7	247,7	556,4
-studerande utomlands	16,6	30,1	46,7	15,1	17,0	32,2	12,5	16,6	29,0
Andel återkrav och avräkning av utbetalt belopp	1,5	2,0	1,7	1,5	1,8	1,6	1,7	2,0	1,8